

Vraag:

Graag ontvang ik nog een schriftelijk antwoord op de vraag die ik stelde tijdens de commissie van maandag j.l. Aan de wethouder financiën en niet is beantwoord: De afname gemeentefonds (gem. 2 mln) wordt voor de helft (of grotendeels t.o.v. 2024) gedekt door de OZB met 20% te verhogen. Desondanks is sprake van een tekort van 1.6, 3.2, 3.3 mln de komende jaren. Het college geeft niet aan wat de **oorzaak** is van de tekorten. De beoordeling van de voorgestelde maatregelen op **effectiviteit** is daarmee niet mogelijk. Kunt u aangeven waar, met inachtneming van bovenstaande, de grootste tekorten in de begroting zitten?

Antwoord:

Het grootste tekort bij de gemeenten wordt onder andere veroorzaakt doordat zij vanaf 2026 onvoldoende geld van het Rijk krijgen om hun taken goed uit te voeren. Het kabinet kort het gemeentefonds dan met maar liefst € 2,4 miljard.

Tot nu toe werd het gemeentefonds op basis van het principe 'trap op, trap af' vastgesteld. Dit houdt in dat de inkomsten van gemeenten meegroeien met de uitgaven van het Rijk. Als de Rijksoverheid extra geld uitgeeft, krijgen gemeenten meer geld; als de Rijksoverheid bezuinigt, krijgen gemeenten minder. Vanaf 2024 is deze systematiek aangepast. In plaats van het jaarlijkse aanpassen op basis van de rijksuitgaven, wordt de nieuwe normering gebaseerd op het gemiddelde van de groei van het bruto binnenlands product (bbp) over de laatste acht jaar (van t-9 t/m t-2).

De wijziging van de normeringssystematiek, die oorspronkelijk in 2027 zou ingaan, is vervroegd naar 2024. Dit heeft als gevolg dat de omvang van het gemeentefonds voor de jaren 2024 tot en met 2029 daalt. Voor 2024 is dit tekort volledig gecompenseerd, voor 2025 voor ongeveer 50%.

In onderstaande tabel wordt het effect van het ravijnjaar op de algemene uitkering van de gemeente Heiloo voor de jaren 2026 t/m 2028 weergegeven.

	2026	2027	2028
Effect ravijnjaar op algemene uitkering	2.640.000 N	2.760.000 N	3.180.000 N

In de Kadernota 2025 is de verhoging van de Onroerende Zaak Belasting (OZB) opgenomen als een maatregel om het tekort te verkleinen. De begroting is hierop aangepast.

	2026	2027	2028
Ombuigingen vanuit de Kadernota 2025			
Verhoging tarief OZB Woningen naar landeling gemiddelde 2024	896.000 V	896.000 V	896.000 V
Verhoging tarief OZB- niet woningen	267.000 V	267.000 V	267.000 V
Totaal verhoging OZB	1.163.000 V	1.163.000 V	1.163.000 V

Zoals uit de onderstaande tabel blijkt, is de verhoging van de OZB niet voldoende om het volledige effect van de kortingen in het gemeentefonds te dekken.

Deze verhoging van de OZB is de verhoging vanuit de Kadernota 2025, en is dus exclusief de verhoging die wordt voorgesteld in het "pakket voorstel college" Kadernota 2026 voor de ombuigingen.

	2026	2027	2028
1) Effect ravijnjaar op algemene uitkering	2.640.000 N	2.760.000 N	3.180.000 N
Ombuigingen vanuit de Kadernota 2025			
2) Verhoging tarief OZB Woningen naar landeling gemiddelde 2024	896.000 V	896.000 V	896.000 V
3) Verhoging tarief OZB- niet woningen	267.000 V	267.000 V	267.000 V
Totaal verhoging OZB	1.163.000 V	1.163.000 V	1.163.000 V
Saldo effect ravijnjaar verrekend met OZB verhoging	1.477.000 N	1.597.000 N	2.017.000 N

Vraag:

Het nadelig resultaat loopt harder op tussen de jaren 2026 (€ 1.593.082 N) en 2027 (3.266.034 N) dan het effect van het ravijnjaar, waar komt dit door?

Ontwikkeling begrotingssaldo			
(x € 1.000,-)	2026	2027	2028
Begrotingssaldo na raad 8 juli	3.362.226 N	4.776.750 N	4.765.246 N
Programmabegroting 2025	1.042.902 V	1.143.783 V	1.112.072 V
Septembercirculaire 2024	86.599 V	21.289 V	15.711 N
Begrotingssaldo na raad 11 november	2.232.725 N	3.611.678 N	3.668.885 N
Beindiging preventief verzuimprogramma MAZL	29.402 V	29.402 V	29.402 V
2e Firap Heiloo 2024	527.064 V	176.201 V	176.201 V
Begrotingssaldo na raad 16 december	1.676.259 N	3.406.075 N	3.463.282 N
Decembecirculaire 2024	83.177 V	140.041 V	159.845 V
Begrotingssaldo na decembecirculaire	1.593.082 N	3.266.034 N	3.303.437 N

Antwoord:

Het verschil in de begroting tussen de jaren 2026 en 2027 (ongeveer € 1,6 miljoen nadelig resultaat) wordt onder andere veroorzaakt door:

PO	Programmaonderdeel	Analyse	Bedrag
1) Div	Programmaonderdelen	Totaal verschillende kleinere afwijkingen	682.000 N
		Minder baten begroot sport en activering € 100.000 (N), en andere kleinere bedragen.	
2) 1b	Samen leven		243.000 N
3) 1b	Samen leven	Meer uitgaven IKC Zandzoom	411.000 N
4) 3a	Wonen en leefomgeving	Minder leges begroot	742.000 N
5) 4b	Een financieel gezonde gemeente	Minder begroot bijdrage BUCH	441.000 V
			1.637.000 N

- 1) **Kleinere afwijkingen per programmaonderdeel:** Er is een optelling van verschillende kleinere afwijkingen per programmaonderdeel, wat resulteert in een totaal van € 682.000 nadelig ten opzicht van de begroting 2027 en verder.
- 2) **Minder SPUK-uitkeringen:** In de begroting 2027 en verder zijn er minder SPUK uitkeringen begroot (243.000 N).
- 3) **De kapitaallasten IKC Zandzoom:** De kapitaallasten van het IKC Zandzoom wordt vanaf 2027 opgenomen, wat een nadelig effect heeft van € 411.000 N.
- 4) **Leges omgevingsvergunningen voor Zandzoom:** In 2026 zijn de leges voor omgevingsvergunningen voor het project Zandzoom meegenomen. Wat een nadeel oplevert van € 742.000 N ten opzicht van de begroting 2027 en verder.
- 5) **Afnemende bijdrage BUCH:** In de begroting 2027 en verder is er een afname van de reguliere bijdrage van BUCH, wat € 441.000 V (voordeel) oplevert ten opzicht van de begroting 2026.